

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Handbok för arvoden, ersättningar och kriterier 2025

Österbottens välfärdsområdes styrelse 16.12.2024 **xxx** §

Innehållsförteckning

1	Familjevård.....	3
	Familjevård för äldre.....	4
	Familjevård inom barnskyddet	4
2	Stödpersoner och stödfamiljer	6
3	Närståendevård och avlösarservice	8
	Närståendevård	8
	Avlösarservice	9
4	Arbetsersättning, dag- och arbetsverksamhet	9
	Arbetsverksamhet.....	10
	Dagverksamhet	Error! Bookmark not defined.
5	Ändringsarbeten i bostaden.....	10
6	Kompletterande och förebyggande utkomststöd.....	11
7	Ersättning för följeslagarens besök till periodiska munhälsokontroller för barn och unga.....	11

Inledning

En gemensam handbok för arvoden och ersättningar behövs för att underlätta jämförelsen av ersättningsnivån inom olika verksamheter och för att underlätta uppdateringar av arvoden och ersättningar. Servicen som ingår i denna handbok är lagstadgad service. Nivån på arvoden och ersättningar som betalas ut kan välfärdsområden besluta om med beaktande av eventuell miniminivå som finns i lagstiftningen.

Handboken omfattar följande arvoden och ersättningar:

- Familjevård
- Stödpersoner och stödfamiljer
- Närståendevård och avlösarservice
- Personlig assistans
- Arbetsersättning
- Ändringsarbeten i bostaden
- Kompletterande och förebyggande utkomststöd
- Reseersättning till munhälsovårdens periodiska munhälsokontroller för barn och unga

För stödpersoner, stödfamiljer, familjevård och avlösarservice betalas från och med 1.1.2024 km-ersättning 0,57 euro/km) för godkända resor. Km-ersättningen är icke beskattningsbar inkomst. Kilometerersättningen gäller för resor inom Österbottens välfärdsområde. Övriga inrikes resekostnader ersätts enligt kostnader för allmän kollektivtrafik.

1 Familjevård

Syftet med familjevård är att trygga vård under familjeliknande förhållanden utifrån den vårdbehövandes behov. Målet med familjevården är att klienten skall ges möjlighet till vård under hemliknande förhållanden och till nära människorelationer samt att främja personens grundtrygghet och sociala relationer. Familjevård baseras på familjevårdslagen (263/2015) och med familjevård avses vård av eller annan omsorg om

en person under en del av dygnet eller dygnet runt i familjevårdarens privathem eller i den vårdbehövandes hem (Familjevårdslagen 3§).

Familjevård för äldre

Inom välfärdsområdet produceras från tidigare familjevård för klienter inom barnskyddet och handikappomsorgen men inte ännu för äldre. Under år **2024 har** Österbottens välfärdsområde **kartlagt** intresset för familjevård för äldre inom ramen för Botnia projektet,

Ambulerande familjevård för äldre inleds under våren 2025 och avser vård eller annan omsorg som ordnas hemma hos klienten med hjälp av familjevårdaren. Målsättningen med att inleda familjevård för äldre är att erbjuda alternativ för ordnande av vård och omsorg i hemliknande förhållanden och främja närståendevårdarens möjlighet till lagstadgad ledighet. Förutom vård och omsorg kan familjevården bidra med att främja äldre personers trygghet och möjligheter till sociala relationer. Familjevården beviljas på basis av socialvårdslagen (1301/2014), och vården organiseras utgående från familjevårdslagen (263/2015).

Familjevårdaren är inte en yrkesperson inom social- och hälsovårdsbranschen, men hens lämplighet för uppdraget har bedömts i den obligatoriska förberedande utbildningen. Det är inte möjligt att tilldela uppgifter som kräver medicinskt kunnande till en familjevårdare.

Närståendevårdarens lagstadgade ledighet kan ordnas i form av ett sammanhängande dygn eller delas upp i högst fyra vårdtillfällen på högst sex timmar. Närståendevårdaren kan ta ut intjänad ledighet regelbundet varje månad. Tillgången till tjänsten kan variera i olika delar av välfärdsområdet.

Välfärdsområdesstyrelsen har godkänt anvisningarna och principerna för de äldres familjevård den 14.11.2022 (§157) **och anvisningarna kommer att uppdateras.**

Kortvarig familjevård	1.1.2024	1.1.2025
Ambulerande familjevård för äldre ordnas i klientens hem	Ingen verksamhet	Under 8 h 15,00 €/h Över 8 h max 150,00 €/dygn Kilometerersättning utbetalas för max 50 km i en riktning

Familjevård inom barnskyddet

Familjevård är i relation till anstaltsvård den primära formen av vård av barn utom hemmet: anstaltsvård ordnas om vård av barn utom hemmet inte med hjälp av tillräckliga stödåtgärder kan ordnas som familjevård eller någon annanstans på ett sätt som motsvarar barnets bästa. (Barnskyddslagen 50 §) Målet är att ge det barn som är i familjevård möjlighet till vård under hemliknande förhållanden och till nära människorelationer samt att främja barnets grundtrygghet och sociala utveckling

(Familjevårdslagen 1 §) Familjevård kan användas för att ordna vård och omsorg av barn som omhändertagits och i brådskande ordning placerats eller när ett barn placeras som en stödåtgärd inom öppenvården. Familjevård ordnas även som eftervård i enlighet med barnskyddslagen.

Familjevårdsenheten ordnar den tidigare nämnda familjevården i Österbottens välfärdsområde. Familjevårdsenhetens uppgift är att rekrytera, utbilda och förbereda samt stödja familjevårdarna. Även den familjevård som tillhandahålls inom ramen för barnskyddet och som skaffas som köptjänst styrs via familjevårdsenheten. Familjevårdaren verkar i uppdragsförhållande. Innan ett uppdragsavtal ingås ska den som har för avsikt att arbeta som familjevårdare genomgå den förberedande utbildning som arbetet kräver. Av särskilda skäl kan personen genomgå förberedande utbildning senast ett år efter placandet. (Familjevårdslagen § 3)

Godkännandet av en person som familjevårdare består av tre moment. Först ska familjen gå en förberedande utbildning. I slutet av den kan familjens vuxna genom gemensam bedömning konstateras vara lämpliga och ha färdigheterna att fungera som familjevårdare. I Österbottens välfärdsområde är det chefen för familjevård som godkänner familjevårdaren som behörig att verka som familjevårdare i uppdragsförhållande i området. Dessutom fastslår den arbetstagare som är ansvarig för barnets ärende och/eller en ledande tjänsteinnehavare (på basis av den ansvariga arbetstagarens beredning), eller förvaltningsdomstolen på basis av socialförvaltningens förslag, en familjevårdsfamilj åt barnet efter ett beslut om placering. Användningen av familjevården som placeringsform styrs av barnskyddslagen.

Kortvarig familjevård	1.1.2024	1.1.2025
Jourersättning	1.612,40 €/mån	1647,90 e/mpn
Arvode	33,57 €/dygn (första barn)	34,31 €/dygn
Kostnadsersättning	29,33 €/dygn	29,85 €/dygn

Familjevårdens arvoden och kostnadsersättningar	1.1.2024	1.1.2025
Minimiarvode	1470,98 €/mån	1.503,34 €/mån
Avlösningsarvode	52,35/dygn	53,50 €/dygn
Kostnadsersättning minimi	-	502,17€/mån
0-11 år	614,51 €/mån	625,57 €/mån

12-16 år	700,25 €/mån	712,85 €/mån
17-	785,04 €/mån	799,17 €/mån
Startersättning	3528,16 €	3 566,21 €

- om familjevårdaren stannar hemma för att ta hand om ett 0-3 år gammalt placerat barn i hemmet, får hen en höjning av ersättningen med 50 % för denna period
- om ansvarig socialarbetare och familjevårdare anser att barnet har nytta av att familjevårdaren stannar hemma för att ta hand om ett fosterbarn över 3 år, kan vårdavgiften höjas med 50 % under en begränsad tid.
- när barnet har handikappersättning som beviljats av FPA debiteras detta socialområdet och familjevårdaren betalas under den tid FPA beslutar att höja vårdpremien utifrån förmågan att behandla, dubbla FPA:s ersättning (t.ex. grundinvaliditet). bidrag 102,85e7 per månad debiteras Österbotten välfärdsområde, familjevårdare betalas 205,70e/mån)

2 Stödpersoner och stödfamiljer

Ett barn kan beviljas stödperson eller stödfamilj ifall det är i behov av särskilt stöd enligt 28 § i socialvårdslagen (1301/2014), som stödåtgärd inom barnskyddets öppenvård enligt 36 § i barnskyddslagen (417/2007) eller utifrån 2 § i specialomsorgslagen (519/1977). Storleken på de arvoden och kostnadsersättningar som utbetalas till stödpersoner och stödfamiljer finns inte fastställt i någon lagstiftning utan det är upp till den som beslutar om tjänsten, att även fastställa beloppen för arvodena.

Stödpersonverksamheten stöder barn och familjers välbefinnande och underlättar deras vardag. I stödfamiljsverksamhet deltar den stödbehövande i normalt vardagsliv hos stödfamiljen och kan även övernatta hos familjen enligt överenskommelse. (Socialvårdslagen 1301/2014, 28 §)

Stödpersonerna träffar barnet eller familjen till exempel för att göra något tillsammans. Stödpersonen träffar klienten endera i hemmet eller i hemmets närmiljö, insatser är några timmar per gång varje eller varannan vecka. En stödfamilj är en familj som ett barn kan besöka och tillbringa tid hos, till exempel ett veckoslut i månaden. Syftet är att ge barnet eller den unga trygghet och omsorg. Stödfamiljerna är också ett viktigt stöd för föräldrarna. Tid hos en stödfamilj kan vara ett veckoslut åt gången eller deltidsvård flera gånger i månaden, max 8h/dygn. Med i stödpersonverksamhet inom funktionshinderområdet kommer personer med behov av speciellt stöd, vanligen enligt stöd- och serviceinsatser enligt socialvårdslagen.

Stödpersonverksamheten kan stöda exempelvis vid närståendevårdarens lagstadgade lediga dagar, då närståendevårdarens/föräldrarnas resurser är nedsatta och stödinsatser behövs i förebyggande syfte samt då familjesituationen är belastad. Stödfamiljens egen livssituation skall vara stabil och familjens växelverkan och relationer sinsemellan trygga. Det är viktigt, att man hittar en lämplig stödfamilj samt att samarbetet fungerar med vårdtagaren, stödfamiljen, föräldrar och den ansvarige socialarbetaren. När en stödfamilj

sökes till klienten, beaktas allas åsikter och önskemål, klientens, stödfamiljens, föräldrarnas och den ansvarige socialarbetarens.

Stödpersonen eller -familjen får en kostnadsersättning och ett arvode. De får utbildning för uppgiften. Arvodet betalas barnspecifikt.

Arvode för stödperson

- **11,40** euro / timme, om en person samtidigt vid samma aktivitet fungerar som stödperson för fler än en person, höjs arvodet med 50 % för varje ytterligare klient som deltar i aktiviteten.
- För omkostnader kostnadsersättning på **3,20** euro / beviljad timme

Arvode för stödfamiljer 2024

- grundersättning **51,55** euro / dygn, speciellt grävande behov **60.14** /dygn
- Kostnadsersättning på **26,41** euro/dygn skilt för varje barn.

Vård hemma hos stödfamiljen	Korttidsvård hos stödfamilj €/ dygn (dygn är 24h)	Deldygnsvård hos stödfamilj under 8 timmar €/timme
Avgiftsklass 1 Barn- och familjesocialarbete samt barnskydd	51,55 €	
Avgiftsklass 2 Speciellt krävande barnskyddsklienter. Funktionshindrade; Ringa vårdkrävande per dygn. Den funktionshindrade har inga krävande grundsjukdomar, begränsningar eller psykiska beteende problem. Hen har behov av stöd och handledning, relativt självständig (ICF 1)	82,70 €	12,06 €/timme
Avgiftsklass 3 Funktionshindrade; Måttligt vårdkrävande per dygn		

Den funktionshindrade har behov av handledning och hjälp i en del av dagliga funktioner. Har behov av en del övervakning. Lindriga beteende- eller/och psykiska problem. Har vårdkrävande sjukdomar. (ICF 2-3)	96,70 €	12,06 €/timme
Avgiftsklass 4 Funktionshindrade; Mycket vårdkrävande per dygn. Den funktionshindrade har svåra och vårdkrävande sjukdomar, begränsningar eller psykiska problem Klienten har utåtagerande beteende och kräver fortgående övervakning. Hen behöver mycket hjälp i alla vardagliga funktioner. Vården kräver specialkunskaper och intensivt, dagligt rehabiliterande arbete. Är till funktionsförmågan gravt funktionshindrad. (ICF 4)	131,00 €	16,35 €/timme

3 Närståendevård och avlösarservice

Närståendevård

Stöd för närståendevård samt dess innehåll baserar sig på Lag om stöd för närståendevård (937/2005), Socialvårdslag (1301/2014), Lag om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) och Pensionslag för den offentliga sektorn (81/2016). Med närståendevård avses att vård av och omsorg om äldre, sjuka eller personer med handikapp ordnas i hemförhållanden med hjälp av en anhörig eller någon annan som står den vårdbehövande nära. Stöd för närståendevård är en helhet som omfattar behövliga tjänster som tillhandahålls den vårdbehövande samt vårdarvode till närståendevårdaren, ledighet och service till stöd för närståendevården. Vårdarvodet utbetalas som ersättning för vårdarbetet. Stöd för närståendevård beviljas inte om hjälpbehovet enbart gäller matlagning, städning eller hjälp med att uträta ärenden utanför hemmet. I bedömningen beaktas även familjens normala interna ansvar och föräldrarnas sedvanliga ansvar för sitt barn. Stödet för närståendevård är en anslagsbunden socialservice som hör till välfärdsområdets organiseringsansvar och som kan beviljas efter prövning. Stöd för närståendevård är ingen subjektiv rättighet.

Stöd för närståendevård för barn, unga och vuxna koordineras inom verksamhetsområdet rehabilitering medan stöd för närståendevård för personer 65 år och äldre administreras inom verksamhetsområdet hem- och boendeservice. Grunderna för beviljande av stöd för närståendevård används som underlag för beslutsfattandet så att stöd för närståendevård ska beviljas jämlikt, rättvist och ändamålsenligt i välfärdsområdet.

Stöd för närståendevård	1.1.2024	1.1.2025
Arvodesklass 1	461,99 euro/månad	472,15 euroa/kk
Arvodesklass 2	667,19 euro/månad	681,87 euroa/kk
Arvodesklass 3	1000,27 euro/månad	1022,28 euroa/kk
Arvodesklass 4	2032,19 euro/månad	2076,90 euroa/kk

Avlösarservice

Den vård som behövs under en närståendevårdares ledighet eller annan frånvaro kan ordnas med avlösarservice. En anhörig, släkting eller annan närstående person kan fungera som avlösare. Vårdsområdet kan ordna den avlösarservice som behövs under närståendevårdarens ledighet genom att ingå ett uppdragsavtal med en person som uppfyller kraven i 3 § 3 punkten i lag om närståendevård (937/2005). Avlösaren förbinder sig till att ge den vård som behövs under närståendevårdarens ledighet eller annan tillfällig frånvaro. Avlösarservice kan ordnas om närståendevårdaren samtycker till det. Vidare förutsätts det att arrangemanget genomförs med beaktande av den vårdbehövandes åsikt och att arrangemanget kan anses förenligt med den vårdbehövandes bästa. Avlösaren bör vara minst 18 år och ha en sådan hälsa, livssituation och funktionsförmåga som krävs för att klara av de uppgifter som hör till närståendevården. Vid behov ska ett läkarintyg begäras över att vårdaren är lämpad att vara avlösare. Arvodet som utbetalas till avlösaren är beskattningsbar inkomst.

Arvode avlösarservice enligt lagen om stöd för närståendevård	2024	2025
Vårdtyngdklass 1 och 2	60,00 euro/dygn	61,32 euro/dygn
Vårdtyngdklass 3 och 4	81,80 euro/dygn	83,60 euro/dygn

4 Arbetsersättning, dag- och arbetsverksamhet

Dag- och arbetsverksamhet sker utanför det egna hemmet, stöder självständighet och delaktighet samt främjar social växelverkan. Det betalas ingen lön för arbetsverksamheten eftersom det är fråga om en socialservice. Den som deltar i arbetsverksamheten kan dock få en arbetsersättning.

Arbetsersättning kan betalas till personer som deltar i arbetsverksamhet (27 e § i socialvårdslagen, 710/1982, förordningen angående specialomsorger om utvecklingsstörda 24 §, 988/1977). Vårdsområdet kan besluta om beloppet på arbetsersättningen. Den övre gränsen för skattefri ersättning är 12€ per dag. Det arbete som utförs inom dag- och arbetsverksamheten kommer verksamhetsenheten till godo,

såvida det inte fastställts i specialomsorgsprogrammet att personen själv får resultatet av arbetet (förordning angående specialomsorger om utvecklingsstörda 24 §).

I Österbottens välfärdsområde betalar man arbetsersättning för arbetsverksamhet på basis av närvarodagar, dvs. på basis av det antal dagar som en servicetagare deltagit i arbetsverksamhet. Arbetsersättningen är inte avsedd att fungera som lön för dem som deltar i arbetsverksamhet, utan är till för att uppmuntra dem att delta i målmedveten verksamhet. I arbetsverksamhet intjänar personerna inte semesterdagar och sjukfrånvarodagar kompenseras inte på samma sätt som i arbetsavtalsförhållanden.

Arbetsverksamhet

Arbetsverksamhet kan beroende på målsättningar och innehåll ordnas antingen i grupp eller som individuell serviceform. Arbetsverksamhet kan ordnas i dag- och arbetsverksamheternas utrymmen eller i andra utrymmen som lämpar sig för arbetsverksamhet. Arbetsverksamhet kan innefatta köks- och städuppgifter, fastighetsskötsel, hantverk och underleverantörsarbeten. Arbetsverksamhet stöder personens självständighet och aktiva deltagande i samhället.

För dagverksamhet betalas ingen arbetsersättning.

Arbetsersättning, utlokaliserat arbete, dag- och arbetsverksamhet	1.8.2024	1.1.2025
Utlokaliserat arbete eller motsvarande arbete, arbete minst 4h/dag	12 €/dag	12 €/dag
Utlokaliserat arbete eller motsvarande arbete, arbete under 4h/dag	8 €/dag	8 €/dag
Arbetsverksamhet	4 €/dag	4 €/dag

5 Ändringsarbeten i bostaden

Grundprincipen är att var och en själv bär ansvar för att boendeförhållandena när man blir äldre är sådana att man klarar sig i nuläget och när funktionsförmågan blir sämre. När behov av renovering/ändringar dyker upp kan man beroende på inkomstgränserna få hjälp av Centraförbundet för de gamlas väl med att ansöka om eventuella ARA-bidrag. ARA kan bevilja understöd åt låginkomsttagare och mindre bemedlade hushåll,

där det finns över 65 år fylld eller funktionshindrad person. Stödet kan beviljas för att förbättra bostadsförhållandena i egnahemshus eller ägolägenhet för äldre personer (över 65 år) eller funktionshindrade. Understöd för reparation beviljas endast för bostäder som används året om, inte ex. för sommarstugor. Syftet med understödet är att förbättra de äldres samt personer med funktionshinder att bo i sitt eget hem.

Välfrädsområdet ska ersätta för gravt funktionshindrad person skäliga kostnader för ändringsarbeten i bostaden samt för anskaffning av redskap och anordningar i bostaden, om dessa åtgärder med hänsyn till handikappet eller sjukdomen är nödvändiga för att den handikappade ska klara de funktioner som hör till normal livsföring. Välfrädsområdet har dock inte särskild skyldighet att ersätta kostnaderna, ifall tillräcklig omsorg om den gravt handikappade inte kan tryggas genom åtgärder inom den öppna vården. (Lag om service och stöd på grund av handikapp, 1987/380 §9/ 2022/608)

Ersättning för ändringsarbeten i bostaden samt för redskap och anordningar förutsätter att personen har gravt funktionshinder. När det gäller att ersätta kostnader för ändringsarbeten i bostaden samt att anskaffa redskap eller anordningar till bostaden betraktas som gravt funktionshindrad den som på grund av funktionshinder eller sjukdom har särskilda svårigheter att förflytta sig eller i övrigt klara sig på egen hand i sin varaktiga bostad. (Förordning om service och stöd på grund av handikapp §13 1987/759).

6 Kompletterande och förebyggande utkomststöd

Godkänt i välfrädsområdesstyrelsen 21.10.2024 , 224 §

7 Ersättning för följeslagarens besök till periodiska munhälsokontroller för barn och unga

Åt följeslagare till barn i grundskolan ersätts på, basen av ansökan, resekostnader för resan mellan barnets skola och munhälsovårdens mottagning, till den del resan över stiger 5 km och den inte går att kombinera med skolresan i enlighet med FPA:s ersättningsnivå. Ersättningen gäller endast screeningsbesöken (åk 1, 3, 5 och 8), inte eventuella fortsatta besök eller tilläggsbesök för riskgrupper.